

במדינה

העם חיור אינו סדניות

**ישראל מתקדמת במהירות
שיא אינפלציה של 500%
לשנה. לכהן אורגד עלול החיור
לעבור במהרה**

יגאל כהן אורגד עמד בכנסת חסר אונים. לא היה לו הרוב הדרוש כדי לחוקק הצעות החוק שהוא מעוניין בהן, ושמטרתן היא להוריד את רמת המיחיה של מרבית הציבור — מלבד שיכבת העילית, שהליכוד ככלל וכהן אורגד בפרט מעוניינים ביקרה. בכנסת לא היה זה אלא כישלון טכני. יש רוב לקואליציה, וכסופו של דבר נגיזים רוב זה של כסלטים ונעדרים-כרוניים, כדי להרים את הידדים.

אך המעמד סימל את מצבו של שר האוצר החדש במדינה כולה.

מדחום מבהיל. כהן אורגד החייכני התקבל עליידי הציבור בשימחה. אחרי יורם ארדור החמוץ נראה כאיש חדש ושונה. מומחה, טכנוקראט, אדם היוזע מה לפניו, המוכן לעשות מה שיש לעשות, וכדרכיו נועם.

אך פופולריות זו, שבה זכה כהן אורגד בימיו האשונים — בדיוק כפי שזוכה בה בשעתו שימחה ארליך, ייגאל הורביץ ויורם ארדור — מתנדפת במהירות-שיא.

תוך שבועות מעטים התברר גם לציבור הרחב כי לכהן אורגד אין דרך חדשה, רק חיור חדש. ואין די בחיור כדי לפתור את בעיות הכלכלה הישראלית.

לגבי הבעיות המרכזיות של המשק אין לכהן אורגד ריעה שונה מזו של קודמיו. הוא בעד המשך הרפורמה היקרה בלבנון, בעד הגברת ההתנחלות הבולעת הון, בעד קיום הפרוייקט הגלובלי של שיכבת העילית וסיבסוד העשירי רים. הוא לא עשה דבר וחצי דבר נגד ההון השחור, המשמן את גלגלי האינפלציה. הוא לא נגע אף כגורם אחד מגורמי האינפלציה.

לגבי האורח הפשוט, האינפלציה היא הסמל העליון של הכישלון. קל לראות אותה, כי האינפלציה מתגלה בערכים ברורים. המיספר החודשי של מודינודקריה ממחיה הפך בעיני הציבור מרחום למחלה כולה.

השבוע היה ברור כי האינפלציה השנתית עברה את הגבול של 200%, ולדברי כלכלנים ורצינים היא מתקדמת במהירות ל-500%, כפי שניבא ארדור זה מכבר בשיחות פרטיות.

למען או לברוקלין? האורח לא היה יקוק למדד כדי להראות לו שמשוה חמור מאוד קורה סביבו.

הגזירות ירדו עליו כמטר. השחיקה של שכר השכירים הגיעה לממדים ששום תוספת-יוקר מיגרתית או "מיקדמה" אינן מסוגלות עוד להדבירם — מה גם שעסקים רבים לא ולכלו לעמוד בעליה זו מבלי להתמטט ולגרום לאבטלה המונית. ביטול חינוך-חובה חיסם, סגירת שערני הארץ עליידי מסניסיעות גבוהה, העלת עמלות הבנקים ועוד ועוד יצרו בארץ מצב-כרוח של בהלה והישרו ריכאון.

אם יידרדר המצב — דבר שנראה השבוע כבלתי-ימנע — עולות להיות לכך תוצאות שיחוגו בהרבה מן התחום הפוליטי הפנימי. מצביעי הליכוד לא יעברו למערך, אלא לברוקלין. העליה הממשלית למעשה מזמן, מלבד קבוצת תימהנים וביניהם מיספר רב של קנאים לאומנים מסורפים. אך הירידה מן הארץ אינה קטוואה, והיא עלולה להגיע לממדים קטסטרופליים, כאשר נשחק האורח של הפטיש והסדרן — הפטיש של הכתישה הכלכלית והסדרן של מילחמת-נצח.

(המשך בעמוד 13)

ונדחו באדיבות. קציני-המישטרה בצפון סגרו את התיקים נגד חובב.

הפתיל, החבית והצמרת

ריבי הוי"ר לשעבר של הוועד לא נואשו, ופנו ליחידה-לחקירות הוואה כמטה הארצי.

הפנייה הראשונה היתה לפני כעשרה חודשים. אך גם כאן טופל התיק בצלתיים, עד שצוות-החקירה שם שוב את עינו בחומר, והבין מה הוא צופן בחובו.

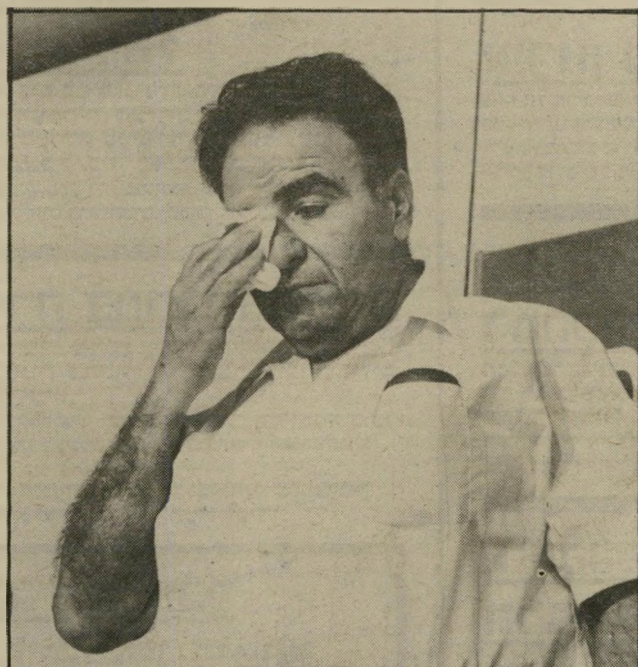
בצוות-החקירה הנוכחי נכללים משה פרידמן, שהוא מתמחה במישפי-טים, משה פישמן, חשבונאי שטיפל בעבר בחקירת פרשת אהרון אבר-חצירא, ומשה אבלין, עורך-דין שעלה ארצה מדרום-אמריקה לפני כמה שנים. חובב הוומן לחקירה נעצר בתחילת השבוע שעבר. בסוף השבוע הוא הובא לבית-המשפט-השלוש להארכת מעצר. כחלל אולם-המישפט, שבו ישבה השופטת נעמת-ההליכות ורדינה סימון, לא הוזכר במפורש שמו של השר, אלא דובר על אישיות ציבורית בכירה.

צוות-החקירה נוהג בתיק במישונה זריזות. עתה התחילו אנשי היחידה להתעורר לחיים. ברור להם, שהחומר המצוי אצלם הוא פתיל שיכול להצית חבית של חומר-נפץ פוליטי אדיר, ולכן הם חוששים שצמרת המישטרה תדאג לכבות את הפתיל מהר ככל האפשר.

אזרח נעצר בחשד שנתן שוחד לשר — אך השר לא נחקר כלל בפרשה זו

ההל וואה של אוזן

מופתעים מהמימצאים, פנו בני-המושב לתחנת המישטרה בצפון הארץ העולם הזה פנה לשר אהרון אוזן וביקש את תגובתו לפרשה. אוזן אישר שהוא וחובב הם חברים טובים. לקחת ממנו הלוואה והחזרתה לו, "השיב השר, כשנשאל אם אכן הלוואה לו חובב כסף. לדיכרי אוזן, הוא החזיר את הכסף במהלך השנים 1975-6. על השאלה אם יש בידו רישום כלשהו על ההלוואה ועל החזרתה, הסביר שריה-עבודיה והרווחה שהוא לא מצא לנכון לנהל רישום, כי המדובר היה בהלוואה מאדם פרטי.

מתוך הנחה שאוזן אכן דובר אמת, יש לציין שתי עובדות נוספות. ראשית, בתקופה מסוימת בהיכרות שבין השניים, עבר חובב כשכיר בתנועת-המושבים, ואוזן היה למעשה הבוס שלו; שנית, בית-המישפט העליון כבר פסק, שמשמעותן של הלוואות בתנאים הדומים לאלה שתוארו בפרשת אוזן היא שוחד.

אוזן לא טען — וכמוהו גם חובב — שהחזר נעשה צמוד למדד ונשא ריבית. בכל מיקרה, מן הראוי היה שפרשה כמו זו שנחשפה תיחקר ביסודיות על-ידי המישטרה, גם אם עברו שמונה שנים כערך מאז בוצעה, כביכול, העבירה. על אחת כמה וכמה כשמדובר בשר בממשלה, שתנועתו מהווה גורם קואליציוני כבד-משקל.

עתה עומדת החקירה בשלב הקריטי שלה. והעולם הזה אמר אוזן, שעד עתה לא פנה אליו איש לבקש ממנו הסברים לגירסה שנתנו חובב ואנשיו לחוקרים. לחץ של הדרג הממשלית, יעדיפו שלא לשאול את אוזן את השאלות המתבקשות — וכיזה הדבר שהמיסטר הנוכחי עושה כל מאמץ לסגור את תיקו בכיריו.

אם המפ"ל ואנשיו יגלו את אומץ-הלב הציבורי הדרוש, ייתכן שמאיימת על תמ" פרשת אבר-חצירא תדשה.

ושעליו יש לסוכנות היהודית תובלת חקית. עד אמצע 1981 היה חובב מנהל שתולפן. חובב הושעה משתולפן אחרי חשיפת איסדרים חמורים. אם התביעה המתבקשת, מידע נעצר אובל רק היום, שמונה שנים אחרי העבירה שביצע, כביכול? התשובה נעוצה במצב הפנימי כמושב, הנמצא במחצית הדרך שבין ראשיה-הממשלה.

בבחירות האחרונות, לעומת זאת, הוא סיעה לתמ"י, שאליה עבר אוזן מיעובודה. ב-1974 המליץ אוזן למנות את חובב לתפקיד נציג תנועת-המושבים במינהל מקרקעי-ישראל. המוכר הכללי של תנועת-המושבים היה אוזן עצמו. אחרי-כך מונה אוזן כשרה-החקלאות בממשלת המערך. המישטרה חושדת שאוזן התערב באחרונה, בדרך מיניסטריאלית, ברבר מתן זכויות שהיפלו לטובה את חובב, כבעל מיעפל לעיבוד שבבי בעיירה שלומי שבצפון-הארץ. חובב הוא הבעלים והמנהל של המפעל, המייצר את תוצרתו למישרד-הביטחון. המיפ על פועל כשנה וחצי. מיפעל זה מתחרה במפעל שתולפן, הנמצא כמושב שתולה,

אנשי היחידה-לחקירות הוואה במטה הארצי במישטרה זכו בשבועות האחרונים לתיגבור רציני. מפכ"ל המישטרה, אריה איבצן, התחיל לפקוד את משרדיו של בנימין זיגל, בתל-אביב, לעיתים תכופות. הוא מגלה עניין בדרך עבודת היחידה, כאופן ניהול-החקירות ובקשיים שעיינם מתמודדים החוקרים.

ביקוריו של הרבני-צב מתקבלים בשימחה. החוקרים מקווים כי אחרי שאיבצן ימחקר מקרוב איך מתנהלים העניינים בחקירה, הוא יאפשר להם להמשיך בחקירת תיק שכמוהו לא טופל שם כבר זמן רב.

המדובר בתיק שבו קיים חשד כי שרה-עבודיה-הרווחה, אהרון אוזן, קיבל שוחד תמורת טובות-הנאה, בתקופה שהיה עסקן מרכזי במפלגת העבודה ואחרי-כך שרה-החקלאות מטעמה, ב-1975.

כדי לוודא או להפריך את החשדות, חייב צוות-החקירה לשאול את השר קיבל שאלות. אך מכיון שהמדובר באישיות ציבורית תיק שכמוהו ממתנים החוקרים למוצא פיו של איבצן.

תעודות במרתף-הבנק

הפרשה הפתלתלה מקשרת את אוזן, ממושב גילת שבנגב, עם אחר נתן חובב, ממושב שתולה שבגבול הלבנון.

לדיכרי המישטרה, בשנת 1975 הילוה חובב לאוזן סכום של 43 אלף

לירות, ששוויים מוערך ב-85 אלף דולר. הכסף שימש לקניית רהיטים וחרושה לוילה של אוזן במושב הרומי. אוזן וגם חובב מודים בכך. אך דרך העברת הכסף היתה מוזרה ביותר.

כאחד מימי שנת 1975 הגיעו לתל-אביב חובב, שהיה יושב-ראש ועד המושב והאיש החזק בשתולה, והגיבור שלו. חובב ביקש מהגיבור שילך לחנות מסוימת בתל-אביב ויקח מבצליה סכום של 25 אלף לירות.

הגיבור הממושע ניגש למקום שאליו הופנה, קיבל את הכסף כמעטפה, אך מכיון שחשש להחזיק סכום גדול בלי-כר בכיסיו, פנה לטניף בנק לאומי, שבו היה לו חשבון, והפקיד את הכסף בחשבונו האישי.

למען הריקו: הוא הפקיד 24 אלף לירות, ואלף אחד השאיר לעצמו כרמיכיים. המישטרה, אגב, איתרה במרתף-הבנק העתק של אישור-ההפקדה.

אחרי כמה ימים שוב שלח חובב את הגיבור לתל-אביב, הפעם לחנות רהיטי מרס. שם שילם הגיבור סכום של עשרת אלפים לירות עבור רהיטים שנועדו לאוזן. את הפרש שהופקד בחשבונו — 14 אלף לירות — העביר לחובב.

למישטרה הוכחות מתועדות. מקורביו חובב במושב העלו השבוע גירסה חדשה לגבי מקור הכסף. הם טענו שחובב קיבל בתל-אביב את כספו של אוזן עצמו, ובכסף זה ביצע עבור השר את הקניות הדרושות. אך מכיון שהשר מודה שקיבל הלוואה, לא ברור איך תחזיק גירסה זו מעמד.

שאר הכסף, שנתן כהלוואה לאוזן, שולם במקומות שונים בגוש-הירדן תמורת ריהוט וציוד אחר, שהועבר לבית אוזן בדרום.

מדוע עזר חובב משתולה לשר-החקלאות ממושב גילת? חובב ואוזן הם חברים טובים, כך גם מאשר השר. במשך שנים רבות היה חובב מקורב למפלגת-העבודה.